

Sygn. akt I ACa 608/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Górski (spr.)
Sędziowie:	SSA Małgorzata Gawinek SSA Wiesława Kaźmierska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2016 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ż.

przeciwko T. B., K. K. (1) i B. Ł.

przy udziale interwenienta ubocznego (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 17 grudnia 2015 roku, sygn. akt VIII GC 418/13

oddala apelację.

Wiesława Kaźmierska Krzysztof Górski Małgorzata Gawinek

Sygn. akt I ACa 608/16

UZASADNIENIE

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ż. złożyła dochodziła w niniejszej sprawie od T. B., B. Ł. oraz K. K. (1) jako dłużników solidarnych (wspólników spółki cywilnej) roszczenia o zapłatę kwoty 142.111,28 zł odsetkami ustawowymi od kwot: 10.935,18 zł od dnia 18.08.2012 r., 16.542,83 zł od dnia 14.09.2012 r., 25.860,28 zł od dnia 14.09.2012 r., 31.181,98 zł od dnia 14.09.2012 r., 46.154,27 zł od dnia 14.09.2012 r., 900,28 zł od dnia 15.09.2012 r., 1.605,97 zł od dnia 15.09.2012 r. oraz 8.930,49 zł od dnia 15.09.2012 r.

Sprawę wstępnie rozstrzygnięto nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Pozwani złożyli wspólny sprzeciw od tego nakazu zapłaty.

Pismem procesowym z dnia 22 października 2013 r. (...) S.A. uzupełniła braki formalne pozwu w postępowaniu upominawczym i podtrzymała wskazane w nim żądanie. Wniosła również o zasądzenie kosztów procesu. Uzasadniając żądanie pozwu powódka wskazała, że prowadziła z pozwanymi współpracę handlową, w ramach której pozwani nabywali od niej różne towary w opakowaniach zwrotnych pobieranych z obowiązkiem zwrotu lub zwrotu ich równowartości. Towar w opakowaniach był dostarczany pozwanym i odbierany przez upoważnioną przez nich osobę. W ramach tej współpracy (...) S.A. obciążyła pozwanym nierozliczonymi dokumentami o numerach:

- 1) (...) z dnia 27.07.2012 r. płatnym w dniu 17.08.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 10.935,18 zł;
- 2) (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnym w dniu 13.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 16.542,83 zł;
- 3) (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnym w dniu 13.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 25.860,28 zł;
- 4) (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnym w dniu 13.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 31.181,98 zł;
- 5) (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnym w dniu 13.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 46.154,27 zł;
- 6) (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnym w dniu 14.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 900,28 zł;
- 7) (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnym w dniu 14.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 1.605,97 zł oraz
- 8) (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnym w dniu 14.09.2012 r., z którego powódka domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 8.930,49 zł.

(...) S.A. wskazała również, że dochodzi odsetek od dnia następnego po upływie terminów płatności wskazanych w tych fakturach.

Pismem z dnia 20 grudnia 2013 r. pozwani – T. B., B. Ł., K. K. (1) – reprezentowani przez tego samego pełnomocnika wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz pozwanych solidarnie kosztów procesu. W uzasadnieniu wniosku wskazali, że w ich ocenie powódka opiera swoje roszczenie na umowie dostawy, która zgodnie z art. 606 k.c. powinna być stwierdzona pismem, a skoro (...) S.A. nie przedłożyła zawartej z T. B., B. Ł. i K. K. (1) pisemnej umowy, zatem nie wykazała podstawy, na której opiera żądanie.

Zakwestionowali również fakt dostarczenia im towarów przez (...) S.A. a także wskazali, że podpis na przedłożonych przez (...) S.A. dokumentach nie został złożony przez żadnego z pozwanych.

Powódka w piśmie procesowym z dnia 28 lutego 2014 r. złożyła odpowiedź na sprzeciw pozwanych, w której podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko. Wskazała, że bezsporny jest fakt współpracy handlowej między stronami, w ramach której pozwani nabywali od niej różne towary, za które wystawiała im przedstawione w pozwie faktury VAT z oznaczeniem sposobu i terminów spełnienia świadczenia. Wywiodła również, iż umowa zawarta między stronami nie jest umową dostawy, lecz umową sprzedaży uregulowaną w art. 535 § 1 i kolejnych k.c. Podniosła dalej, że fakt odbioru faktur jak i towaru był potwierdzany podpisem bądź to przez pozwanych, bądź to przez upoważnione przez nich osoby.

Wskazała również, iż dnia 24 października 2012 r. strony zawarły pisemną ugodę pozasądową, która obejmowała należności dochodzone w niniejszej sprawie, a strona pozwana zobowiązała się w niej do zapłaty wszystkich swoich zobowiązań, z kolei w dniu 19 lutego 2012 r. strony zawarły drugą pisemną ugodę pozasądową, która również obejmowała należności dochodzone pozwem. Powódka podkreśliła, że na ugodach widnieje odcisk pieczętki pozwanych oraz podpis, co zdaniem powódki oznacza, iż pozwani uznali dług.

Pozwani złożyli pismo przygotowawcze z dnia 28 kwietnia 2014 r., w którym wywiedli, że w ich ocenie z samego faktu wystawienia faktur VAT nie wynika możliwość obciążenia pozwanych jakimikolwiek należnościami, wskazali że podpisana faktura VAT jest jedynie dokumentem prywatnym i nie stanowi dowodu wykonania umowy w sposób uzasadniający żądanie zapłaty wynagrodzenia, zaś dłużnik zobowiązany jest świadczyć to, co stwierdzono w dokumencie rozliczeniowym, gdy wynika to z istniejącego stosunku zobowiązaniowego. Pozwani pozostali zatem przy stanowisku, że stron nie łączył stosunek zobowiązaniowy.

W kolejnym piśmie przygotowawczym, datowanym na dzień 7 sierpnia 2014 r., pozwani przyznali, iż nie kwestionują prawdziwości podpisów złożonych przez pozwanego T. B. na przedłożonych przez (...) S.A. dwóch ugodach, podnieśli jednak, że zgodnie z umową spółki cywilnej sprawy związane ze zobowiązaniami lub wydatkami przewyższającymi kwotę 100.000 zł, jako nienależące do zakresu zwykłych czynności, wymagały zgody wszystkich wspólników spółki cywilnej, zaś T. B., takiej zgody na zawarcie ugody w imieniu wszystkich wspólników nie miał.

(...) S.A. z kolei w dalszym piśmie przygotowawczym, datowanym na dzień 11 sierpnia 2014 r., wymieniła osoby które w imieniu powódki podpisały każdą z przedłożonych faktur VAT, jak również wskazała kto w jej imieniu podpisał zawarte ugody. Zakwestionowała ponadto, iż podpisanie faktur VAT zostało dokonane bez wiedzy pozwanych, jak również wskazała, iż w jej ocenie T. B. był umocowany do zawarcia ugody w imieniu wszystkich wspólników, gdyż prawem i jednocześnie obowiązkiem każdego wspólnika jest prowadzenie praw spółki, a nadto zawarcie ugody jest czynnością zwykłego zarządu.

Na rozprawie dnia 29 września 2015 r. interwencję uboczną po stronie powódki złożył (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. podtrzymując w całości żądanie pozwu. Uzasadniając swój interes prawny (...) wskazał, że wszedł w prawa (...) S.A. co do wierzytelności objętej żądaniem pozwu na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 marca 2015 r.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 Sąd Okręgowy zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 133.180,79 zł z ustawowymi odsetkami od kwot :

- 10.935,18 zł od dnia 18 sierpnia 2012 roku,
- 16.542,83 zł od dnia 14 września 2012 roku,
- 25.860,28 zł od dnia 14 września 2012 roku,
- 31.181,98 zł od dnia 14 września 2012 roku,
- 46.154,27 zł od dnia 14 września 2012 roku,
- 900,28 zł od dnia 15 września 2012 roku,
- 1.605,97 zł od dnia 15 września 2012 roku,
- 8.930,49 zł od dnia 15 września 2012 roku,

W pozostałym zakresie powództwo oddalono i zasądzono od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 1.438,26 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd rozstrzygnięcie swoje oparł o następujące ustalenia faktyczne

T. B. i Z. R. zawarli dnia 15 marca 2000 r. umowę spółki cywilnej. W treści umowy wskazano, że została zawarta stosownie do postanowień art. 860 i nast. k.c. (§ 1 umowy). Wskazano również, że celem spółki jest prowadzenie działalności handlowej, gastronomicznej i hotelarskiej (§ 2), zaś w jej § 5 zapisano, że wspólnicy powierzają prowadzenie spraw spółki wszystkim wspólnikom łącznie, przy czym każdy ze wspólników może samodzielnie prowadzić sprawy nie przekraczające zakresu zwykłych czynności spółki – w przypadku sprzeciwienia się przez wspólnika wymagana jest uchwała wspólników, zaś zobowiązania lub wydatki przewyższające kwotę 100.000 zł nie należą do zakresu zwykłych czynności spółki. Stosownie do § 6 umowy w sprawach przekraczających zwykły zakres czynności spółki wymagana jest jednomyślna uchwała wspólników.

Dnia 30 września 2000 r. zawarto aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej zawartej w dniu 15 marca 2000 r. między T. B. i Z. R. oraz wspólnikiem przystępujących do spółki R. S.. W § 1 aneksu wskazano, że z dniem 30 września 2005 r. T. B. i Z. R., prowadzący działalność gospodarczą w spółce pod nazwą „(...) S.C.”, przyjmują do spółki R. S., zaś w § 2 R. S. oświadczyła, że do spółki tej przystępuje.

Dnia 1 października 2005 r. zawarto aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej zawartej w dniu 15 marca 2000 r., w którego § 1 wskazano, że wspólnicy zgodnie oświadczają, iż ze spółki występuje Z. R. z dniem 1 października 2005 r., zaś w § 2 wskazano, że wspólni zwalniają Z. R. z długu wynikającego z przypadającej na niego części zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością, zaś Z. R. zwolnienie to przyjmuje.

Dnia 31 sierpnia 2011 r. T. B. i R. S. oraz wspólnicy przystępujący do spółki B. Ł. i K. K. (1) zawarli aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej zawartej w dniu 15 marca 2000 r., w którego § 1 wskazano, że T. B. i R. S., prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w spółce cywilnej pod nazwą (...) s.c. z siedzibą w S., przyjmują nowych wspólników B. Ł. i K. K. (1), zaś w § 2 wskazano, że B. Ł. i K. K. (1) do spółki tej przystępują.

Z kolei dnia 1 września 2011 r. B. Ł., T. B., K. K. (1) i R. S. zawarli aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej zawartej w dniu 15 marca 2000 r., w którego § 1 wskazano, że wspólnicy zgodnie oświadczają, że z dniem 1 września 2011 r. ze spółki występuje R. S., zaś w § 2 zwolnili R. S. z długu wynikającego z przypadającej na nią części zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością, zaś R. S. zwolnienie to przyjęła.

T. B., B. Ł. i K. K. (1) są przedsiębiorcami zarejestrowanymi w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), w którym jako "przeważająca działalność gospodarcza" dla każdego z przedsiębiorców wpisana została działalność w zakresie prowadzenia restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych (kod PKD 56.10.A).

Jako dodatkowe miejsce wykonywania działalności przez każdego ze wspólników w CEIDG wskazano: ul. (...) w S..

(...) S.A. z siedzibą w Ż. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie produkcji i sprzedaży piwa oraz wód mineralnych i napojów bezalkoholowych.

J. K. był przedstawicielem handlowym (...) S.A. i w takim charakterze odwiedzał lokal prowadzony przez T. B., B. Ł. i K. K. (1) przy ul. (...) w S. pod nazwą (...).

Zamawianie towaru do lokalu prowadzonego przez wspólników spółki cywilnej (...) odbywało się w ten sposób, że J. K. jako przedstawiciel handlowy przyjeżdżał do klubu i pytał barmanów, czego potrzebują, ci zaś składali zamówienie, J. K. z kolei przyjmował je i zapisywał w swoim komputerze. Niekiedy towar zamawiany był również telefonicznie, w ten sposób, że z (...) dzwoniło do (...) S.A., bądź też pracownik (...) S.A. dzwonił do (...).

J. K. nie zajmował się bezpośrednio dostawą, towar po złożeniu zamówienia dostarczany był wprost do lokalu przy ul. (...) przez pracowników (...) S.A. zajmujących się dostawą. Towar był dostarczany w opakowaniach zwrotnych, które

były rozliczane, bądź na zasadzie : puste opakowanie za pełne opakowanie, lub też kontrahent płacił za opakowania ponad liczbę, jaką miał pustych opakowań na wymianę.

Faktury wystawiane były przez pracownika biurowego (...) S.A. W fakturach VAT w rubryce „nabywca” wpisywano płatnika podatku VAT, zaś w rubryce „odbiorca” wpisywano miejsce, do którego towar był dostarczany.

W fakturach wystawionych za towar dostarczany do klubu (...) w rubryce „nabywca” wpisywano: (...) s.c., zaś w rubryce „odbiorca”: (...), ul. (...), S..

Dnia 26 lipca 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 16.08.2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 1.782,97 zł za sprzedane napoje. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K.. W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" znajduje się nieczytelny podpis.

Dnia 27 lipca 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności dnia 17.08.2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul.(...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 21.576,02 zł za sprzedane napoje. Fakturę sporządziła A. D., zaś została wydrukowana przez M. K.. W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" znajduje się nieczytelny podpis. Z fakturą połączono dokument "Specyfikacja rozliczenia opakowań do dokumentu nr (...)", w której wskazano, że wydano 20 opakowań „(...)” i przyjęto ich 8, zaś różnica wynosi 12 oraz wskazano, że do rozliczenia została kwota 2.952 zł z dokumentu nr (...), zaś ilości opakowań nie ujęte na ww. fakturach i korektach rozliczone są na wymianę. W miejscu oznaczonym „podpis klienta” znajduje się nieczytelny odręczny podpis, zaś jako kierowcę wskazano T. P..

Dnia 27 lipca 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 17.08.2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 3.741,33 zł za sprzedane napoje. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

Podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru jest nieczytelny.

Dnia 21 września 2012 r. z rachunku bankowego spółki cywilnej (...) przelano na rachunek (...) S.A. kwotę 26.385,02 zł z tytułu: (...) w kwocie 1.782,97 zł, (...) w kwocie 20.860,72 zł oraz (...) w kwocie 3.741,33 zł.

Dnia 27 lipca 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 17.08.2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 16.376,15 zł za sprzedane napoje : Ż. puszc. Zgrz. 24x500ml w ilości 252 zgrz_24, R. (...). Puszc. Zgrz. 24x250ml w ilości 23 zgrz_24, Ż. Skrz. 20x500ml w ilości 3 zgrz_20. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis o treści (...).

Z fakturą połączono dokument specyfikacja rozliczenia opakowań do dokumentu nr (...), w której wskazano, że wydano 60 opakowań „butelka (...) 500 ml” i 3 opakowania „Transporter (...) a’20” wskazano, że do rozliczenia została kwota 44,87 zł z dokumentu nr (...), zaś ilości opakowań nie ujęte na ww. fakturach i korektach rozliczone są na wymianę.

W miejscu oznaczonym „podpis klienta” znajduje się nieczytelny odręczny podpis, zaś jako kierowcę wskazano T. P..

Dnia 23 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 13 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 12.180,33 zł za sprzedane napoje. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K.. W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis nieczytelny.

Z fakturą połączono specyfikację rozliczenia opakowań do dokumentu nr (...). Wskazano w niej, że wydano 74 opakowania „(...)”, przyjęto 15, a różnica wynosi 59 opakowań.

Dnia 23 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 13 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 16.542,83 zł za sprzedane napoje – (...) Wódka 40% 500ml w ilości 750 szt_tow i (...) Wódka 40% 500ml w ilości 105 szt_tow. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis o treści (...).

Dnia 23 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 13 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 25.860,28 zł za sprzedane napoje : W. Pusz. Zgrz. 24x500ml w ilości 315 zgrz_24, T. Pusz. Zgrz. 24x500ml w ilości 63 zgrz_24, S. Pusz. Zgrz. 24x500ml w ilości 63 zgrz_24, H. Pusz. Zgrz. 24x500ml w ilości 63 zgrz_24. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis o treści (...).

Dnia 23 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 13 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 31.181,98 zł za sprzedane napoje – Ż. Pusz. Zgrz. 24x500ml w ilości 504 zgrz_24. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis o treści (...). Ponadto na dokumencie znajdują się inne nieczytelne podpisy.

Dnia 23 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 13 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 46.154,27 zł za sprzedane napoje – Ż. Pusz. Zgrz 24x500ml w ilości 746 zgrz_24. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

W rubryce "podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru" złożono podpis o treści (...).

Dnia 24 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 14 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 900,28 zł za sprzedane napoje : Ż. (...) 30L w ilości 1 (...), W. Skrz. 20x500ml w ilości 5 skrz_20, W. Skrz. 20x500ml EPAL w ilości 2 skrz_20, Ż. Zgrz. 4(6x330ml) w ilości 1 zgrz_24, D.Krt 15x400ml w ilości 1 zgrz_15, Ż. Wódka 40% 500ml w ilości 15 szt_tow. Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

Podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru jest nieczytelny.

Dnia 24 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 14 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 1.605,97 zł za sprzedane napoje : W. Skrz. 20x500ml EPAL w ilości 4 skrz_20, G. Wytr. 750ml w ilości 18 szt_tow, J. Likier 35% 700ml w ilości 6 szt_tow, J. Whisky 40% 500ml w ilości 4 szt_tow, (...) Rum 40% 700ml w ilości 1 szt_tow, F. żółte Ngaz. Zgrz. 15x250ml w ilości 2 zgrz_15, F. czarne Ngaz. Zgrz. 15x250ml w ilości 2 zgrz_15. F. zielone Ngaz. Zgrz. 15x250ml w ilości 1 zgrz_15, F. czerwone 15x250ml w ilości 1 zgrz_15, C. Gaz.BZW Kar. 12x700ml w ilości 4 zgrz_12.

Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

Podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru jest nieczytelny.

Do faktury dołączono ilościowe rozliczenie opakowań zwrotnych do dokumentu (...), w którym wskazano na zwrot 80 wydanych z magazynu opakowań „Butelka (...) 500ml” oraz 4 opakowań „Transporter Grupa (...) a’20”.

Dnia 24 sierpnia 2012 r. została wystawiona przez (...) S.A. faktura VAT nr (...) z terminem płatności oznaczonym na dzień 14 września 2012 r. Jako odbiorcę wskazano w niej (...) przy ul. (...) w S., zaś wystawiona została na łączną kwotę brutto 8.930,49 zł za sprzedane napoje : A.Zgrz. 6x900ml w ilości 20 zgrz_6, A. Zgrz. 6x900ml w ilości 20 zgrz_6, A. Zgrz. 6x900ml w ilości 20 zgrz_6, Ż. Wódka 38% 100ml w ilości 288 szt_tow, Ż. Wódka 40% 100ml w ilości 288 szt_tow, B. Wódka 36% 100ml w ilości 192 szt_tow, (...)Wódka 40% 100ml w ilości 192 szt_tow, Ż. Wódka 40% 200ml K20 w ilości 120 szt_tow, Ż. Wódka 40% 200ml w ilości 100 szt_tow, K. Wódka 40% 700ml w ilości 36 szt_tow, (...) Wódka 40% 500ml w ilości 36 szt_tow, K. Wódka 40% 500ml w ilości 24 szt_tow, L.30% 500ml w ilości 15 szt_tow, Ż. Wódka 40% 100ml w ilości 96 szt_tow.

Fakturę sporządziła M. Ł., zaś została wydrukowana przez M. K..

Podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru jest nieczytelny.

Dnia 30 października 2012 r. podpisana została datowana na dzień 24 października 2012 r. "Uгода" między (...) S.A., zwaną w ugodzie "wierzycielem", reprezentowaną przez jej pełnomocników F. P. umocowanego pełnomocnictwem z dnia 3.10.2011 r. oraz R. P. umocowanego pełnomocnictwem z dnia 1.08.2009 r. oraz T. B., B. Ł. oraz K. K. (1), prowadzącymi wspólną działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod nazwą (...) s.c.", zwanymi w ugodzie łącznie "dłużnikiem"

Uгода została podpisana przez pełnomocników spółki (...) S.A. oraz przez T. B., który opatrzył ją pieczętą z nazwą (...) s.c." oraz z adresami i numerami kontaktowymi prowadzonego przez spółkę przedsiębiorstwa.

W § 1 ugody wskazano, że dłużnik potwierdza, iż posiada wymagalne należności pieniężne wobec wierzyciela ((...) S.A.) z tytułu dostawy towarów w wysokości 202.646,01 zł oraz niezwróconych opakowań w wysokości 34.498,07 zł, które wynikają z dokumentów księgowych na dzień 24 października 2012 r. wskazanych w załączniku nr 1 do ugody, zaś w § 2 określono warunki spłaty wskazując, iż dłużnik zobowiązuje się spłacić wszystkie należności określone w § 1 w terminie do dnia 25 stycznia 2013 r. w okresach tygodniowych do piątku każdego tygodnia w kwocie nie mniejszej niż 16.939 zł począwszy od dnia 26 października 2012 r. przelewem lub przekazem na wskazany numer konta.

W § 3 ust. 1 zapisano, że w przypadku niewywiązania się przez dłużnika z ugody, w szczególności nieterminowej spłaty którejkolwiek z rat, całość należności stanie się natychmiast wymagalna i wierzyciel skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego, domagając się spłaty całości zobowiązania wraz z należnymi odsetkami ustawowymi i innymi kosztami.

W załączniku nr 1, również podpisanym przez R. P., F. P. oraz T. B. i opatrzonym pieczęcią (...) s.c." wskazano na dokumenty księgowe o następujących numerach: (...) na zaległą kwotę 1.670,02 zł, (...) na zaległą kwotę 729,73 zł, (...) na zaległą kwotę 1.204,03 zł, (...) na zaległą kwotę 2.271,56 zł, (...) na zaległą kwotę 9.420,57 zł, (...) na zaległą kwotę 26.090,57 zł, (...) na zaległą kwotę 16.376,15 zł, (...) na zaległą kwotę 1.527,41 zł, (...) na zaległą kwotę 12.180,33 zł, (...) na zaległą kwotę 16.542,83 zł, (...) na zaległą kwotę 25.860,28 zł, (...) na zaległą kwotę 31.181,98 zł, (...) na zaległą kwotę 46.154,27 zł, (...) na zaległą kwotę 900,28 zł, (...) na zaległą kwotę 1.605,97 zł, (...) na zaległą kwotę 8.930,49 zł oraz na dokumenty księgowe o następujących numerach dotyczące opakowań: (...) na zaległą kwotę 1.817,65 zł, (...) na zaległą kwotę 14.022,00 zł, (...) na zaległą kwotę 31.10 zł, (...) na zaległą kwotę 74,78 zł, (...) na zaległą kwotę 18.204,00 zł, (...) na zaległą kwotę 302,48 zł, (...) na zaległą kwotę 46.06 zł.

W załączniku nr 1 wyliczono dla każdego dokumentu księgowego ilość dni zwłoki oraz wskazano terminy płatności każdej z faktur.

Do ugody dołączono również harmonogram spłat niewymieniony jako załącznik. Brak na nim podpisu T. B..

Dnia 6 listopada 2012 r. z rachunku bankowego spółki cywilnej (...) dokonano przelewu na rachunek bankowy (...) S.A. kwoty 12.180,33 zł z tytułu faktury (...).

Dnia 19 lutego 2013 r. zawarta została kolejna "Uгода", której strony zostały opisane tak jak poprzednio : jako (...) S.A., reprezentowana przez pełnomocników F. P. umocowanego pełnomocnictwem z dnia 3.10.2011 r. oraz R. P. umocowanego pełnomocnictwem z dnia 1.08.2009 r., oraz T. B., B. Ł. oraz K. K. (1), prowadzący wspólną działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod nazwą (...) s.c.”

Tak jak poprzednio ugode podpisal T. B., który posluzyl sie imienna pieczatka o treści (...) T. B. właściciel” oraz pieczatka (...) s.c.” z adresami i numerami kontaktowymi.

W § 1 ugody wskazano, że dłużnik (zwani tak łącznie T. B., B. Ł. i K. K. (1)) potwierdza, iż posiada wymagalne należności pieniężne wobec wierzyciela ((...) S.A.) z tytułu dostawy towarów w wysokości 148.111,28 zł, która wynika z dokumentów księgowych na dzień 19 lutego 2013 r. wskazanych w załączniku nr 1 do ugody, zaś w § 2 określono warunki spłaty wskazując, iż dłużnik zobowiązuje się spłacić wszystkie należności określone w § 1 w terminie do dnia 9 sierpnia 2013 r. w okresach tygodniowych do piątku każdego tygodnia w kwocie nie mniejszej niż 6.000 zł począwszy od dnia 22 lutego 2013 r. przelewem lub przekazem na wskazany nr konta.

W § 3 ust. 1 zamieszczono identyczny zapis jak w poprzedniej ugodzie.

W załączniku nr 1, podpisanym przez R. P., F. P. oraz T. B. i opatrzonym tymi samymi pieczętkami, wskazano na dokumenty księgowe, w łącznej wartości 148.111,28 zł, o następujących numerach:

- (...) na zaległą kwotę 1.527,41 zł,
- (...) na zaległą kwotę 15.407,77 zł,
- (...) na zaległą kwotę 16.542,83 zł,
- (...) na zaległą kwotę 25.860,28 zł,
- (...) na zaległą kwotę 31.181,98 zł,
- (...) na zaległą kwotę 46.154,27 zł,
- (...) na zaległą kwotę 900,28 zł,
- (...) na zaległą kwotę 1.605,97 zł,
- (...) na zaległą kwotę 8.930,49 zł.

W załączniku nr 1 wyliczono dla każdego dokumentu księgowego ilość dni zwłoki oraz wskazano daty płatności.

Do ugody dołączono również harmonogram spłat rozpisany na 25 rat, w tym 24 po 6.000 zł i ostatnia 25. rata w wysokości 4.111,28 zł. Harmonogram został podpisany przez F. P., R. P. oraz przez T. B. i opatrzony przez niego pieczętkami.

Pełnomocnik (...) S.A. M. G. skierowała dnia 7 marca 2013 r. do K. K. (1), jako współnika spółki cywilnej (...), przedsadowe wezwanie do zapłaty kwoty 148.111,28 zł z odsetkami ustawowymi, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Wskazała również, że do czasu całkowitej spłaty zadłużenia dostawy towarów zostaną wstrzymane przez (...) S.A. W załączniku do wezwania wskazano, że na żadaną kwotę składają się należności z faktur o następujących numerach: (...) na zaległą kwotę 15.407,77 zł, (...) na zaległą kwotę 1.527,41 zł, (...) na zaległą kwotę 16.542,83 zł, (...) na zaległą kwotę 25.860,28 zł, (...) na zaległą kwotę 31.181,98 zł, (...) na zaległą kwotę 46.154,27 zł, (...) na zaległą kwotę 900,28 zł, (...) na zaległą kwotę 1.605,97 zł, (...) na zaległą kwotę 8.930,49 zł.

Wezwanie zostało odebrane przez K. K. (1) dnia 22 marca 2013 r.

Analogiczne wezwania do zapłaty zostały przez pełnomocnika (...) S.A. skierowane dnia 7 marca 2013 r. do T. B. i B. Ł. jako współników spółki cywilnej (...).

Wezwania te powróciły do nadawcy jako niepodjęte w terminie.

Dnia 11 marca 2013 r. z rachunku bankowego spółki cywilnej (...) dokonano przelewu na rachunek bankowy(...) S.A. kwoty 6.000 zł, podając w tytule operacji opis: "rata ugody".

Dnia 28 kwietnia 2014 r. sporządzono wydruk z rejestru zakupu VAT spółki cywilnej (...) za okres od 1 czerwca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r., dotyczący transakcji z (...) S.A. W rejestrze tym nie zostały uwzględnione faktury VAT o numerach: (...).

Dnia 30 marca 2015 r. (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. zawarł z (...) S.A. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której (...) S.A. przelała na (...) wymienione w załączniku nr 1 wierzytelności, w tym m.in. wierzytelności z faktur VAT o numerach:

(...) na kwotę 10.935,18 zł;

(...) na kwotę 16.542,83 zł;

(...) na kwotę 25.860,28 zł;

(...) na kwotę 31.181,98 zł;

(...) na kwotę 46.154,27 zł;

(...) na kwotę 900,28 zł;

(...) na kwotę 1.605,97 zł;

(...) na kwotę 8.930,49 zł.

Oceny prawnej żądań pozwu Sąd dokonał w oparciu o art. 535 k.c. i uznał, że roszczenia objęte petitum powództwa należy kwalifikować jako roszczenia o zapłatę ceny ustalonej w umowach sprzedaży.

Sąd stwierdził że stronami procesu są sprzedawca (powódka) oraz kupujący (pozwani współnicy spółki cywilnej). W toku procesu doszło do przelewu wierzytelności przysługującej powódce z tytułu ceny na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G., który przystąpił do niniejszego procesu w charakterze interwenienta ubocznego. Umowa przelewu została zawarta dnia 30 marca 2015 r., a zatem podczas toku sprawy, okoliczność ta - stosownie do art. 192 pkt 3 k.p.c. - nie miała jednak wpływu na dalszy bieg sprawy, jak również interwenient uboczny nie wszedł w sprawę w miejsce powódki, a zatem powódka nie utraciła legitymacji w niniejszej sprawie.

Sąd wyjaśnił, że powód dochodził od pozwanych kwoty 142.111,28 zł jako ceny towarów wymienionych w ośmiu fakturach VAT o numerach: (...) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot wskazanych w tych fakturach, począwszy od dnia następującego po dniu wskazanym w ich treści jako termin zapłaty:

- z faktury (...) z dnia 27.07.2012 r. płatnej w dniu 17.08.2012 r. domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 10.935,18 zł wraz z odsetkami od dnia 18 sierpnia 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnej w dniu 13.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 16.542,83 zł z odsetkami od dnia 14 września 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnej w dniu 13.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 25.860,28 zł z odsetkami od dnia 14 września 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnej w dniu 13.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 31.181,98 zł z odsetkami od dnia 14 września 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 23.08.2012 r. płatnej w dniu 13.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 46.154,27 zł z odsetkami od dnia 14 września 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnej w dniu 14.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 900,28 zł z odsetkami od dnia 15 września 2012 r.;

- z faktury (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnej w dniu 14.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 1.605,97 zł z odsetkami od dnia 15 września 2012 r.

- z faktury (...) z dnia 24.08.2012 r. płatnej w dniu 14.09.2012 r., domaga się zapłaty niezapłaconej kwoty 8.930,49 zł z odsetkami od dnia 15 września 2012 r.

Suma powyższych kwot wynosi 133.180,79 zł, w takiej kwocie wraz z odsetkami od powyższych kwot liczonymi od wymienionych wyżej dat roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie, zaś w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 8.930,49 zł powództwo podlegało oddaleniu.

Powódka nie wskazała podstawy faktycznej żądania, które wyrażałoby się kwotą wyższą niż suma kwot z tytułu niezapłaconych do dnia złożenia pozwu należności z ośmiu faktur VAT wymienionych w pozwie. Wprawdzie jedna z tych faktur (o numerze (...)) została wystawiona na wyższą niż wskazana powyżej kwota, jednakże z twierdzeń pozwu wynika jednoznacznie, że należność z tej faktury na dzień wniesienia pozwu pozostała niezaspokojona jedynie do kwoty 10.935,18 zł.

Odnosząc się do argumentacji pozwanych dotyczącej kwalifikacji umowy jako dostawy uregulowanej w art. 605 i nast. k.c., Sąd wyjaśnił, że pozwani podnosili, że powódka nie udowodniła faktu dokonania w wymaganej formie czynności, z której wywodzi swoje roszczenie, podnieśli również, że niedochowanie tej formy ma taki skutek, iż nie jest dopuszczalny dowód ze świadków oraz z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Przyjęta przez pozwanych linia obrony okazała się chybiona, po pierwsze z uwagi na art. 74 § 3 k.c., zgodnie z którym przepisów o formie pisemnej zastrzeżonej do celów dowodowych nie stosuje się w stosunkach między przedsiębiorcami, po drugie do essentialia negotii umowy dostawy należy to, iż dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych co do gatunku oraz ich dostarczania częściami albo okresowo, zaś ze zgromadzonego materiału dowodowego, nie wynikało, ażeby powódka każdy ze sprzedanych towarów – napojów bezalkoholowych lub napojów alkoholowych – sama wytwarzała.

Do essentialia negotii umowy sprzedaży należą z kolei: określenie przedmiotu umowy oraz ceny. W art. 535 k.c. wskazane zostały świadczenia stron umowy sprzedaży, do których należy: po stronie sprzedawcy przeniesienie na kupującego własności rzeczy i wydanie mu tej rzeczy, zaś po stronie kupującego odebranie rzeczy i zapłata ceny. Umowa sprzedaży może być zawarta co do zasady w dowolnej formie czynności prawnej, również poprzez czynności dorozumiane, o ile nie została przewidziana inna forma czynności prawnej, stosownie do art. 60 k.c., zgodnie z którym z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej.

W przypadku sprzedaży rzeczy, które były wymienione w przytoczonych wyżej fakturach VAT, z których powódka wywodzi swoje roszczenia (a były to rzeczy ruchome : napoje, w tym napoje alkoholowe) nie ma ustawowego wymogu dochowania formy szczególnej czynności prawnej, a zatem umowa sprzedaży między stronami procesu mogła zostać zawarta w dowolnej formie, zaś wola strony mogła zostać ujawniona poprzez dowolne zachowanie, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny.

Zdaniem Sądu aby ustalić, czy między stronami niniejszego procesu powstał stosunek cywilnoprawny, którego źródłem była zawarta przez strony umowa sprzedaży, należy zbadać, czy doszło między nimi do porozumienia, zawartego w dowolnej formie, co do przedmiotu umowy sprzedaży, którego własność miałyby zostać przeniesiona przez sprzedającego na kupującego oraz który miałyby zostać kupującemu przez sprzedającego wydany, a przez kupującego od sprzedającego odebrany, oraz co do ceny, którą kupujący miałyby obowiązek zapłacić.

Sąd wskazał na zasady rozkładu ciężaru dowodu określone normą art. 6 k.c., oraz na procesowe implikacje rozkładu ciężarów w zakresie przedstawienia twierdzeń o dowodów (art. 232 k.p.c.), wyjaśniając, że na powódce, jako na stronie wywodzącej skutki prawne z faktu zawarcia i wykonania umów sprzedaży zawartych z pozwanymi, spoczywał ciężar udowodnienia wskazanych wyżej okoliczności.

Sąd wyjaśnił że pomimo tego, iż w zebranych materiale dowodowym nie było dowodu bezpośrednio wskazującego na fakt zawarcia umowy sprzedaży między osobami reprezentującymi powódkę oraz pozwanymi wspólnikami spółki cywilnej, fakt ten wynika z innych udowodnionych faktów.

Ustalając na podstawie zebranego materiału dowodowego podstawę faktyczną żądania Sąd odwołał się do art. 231 k.p.c., wyjaśniając, że domniemanie faktyczne jest w istocie rozumowaniem sędziego, opartym na wiedzy i doświadczeniu, którego treścią jest uznanie określonego faktu – istotnego dla rozstrzygnięcia danej sprawy – za ustalony, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić w oparciu o zasady logiki i zasady doświadczenia z innych ustalonych wcześniej faktów. Domniemany fakt nie wymaga twierdzenia ani dowodzenia, w przeciwieństwie do okoliczności stanowiących podstawę faktyczną domniemania.

W rozpoznawanej sprawie na zespół udowodnionych faktów, tworzących podstawę faktyczną domniemania, złożył się w pierwszej kolejności fakt prowadzenia przez pozwanych w okresie, w którym zostały wystawione sporne faktury, przedsiębiorstwa – lokalu gastronomiczno-rozrywkowego (...) w S. przy ul. (...), która to okoliczność nie była sporna, a ponadto wskazuje na nią szereg dowodów: wydruki z CEIDG pozwanych, bowiem w CEIDG jako dodatkowe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej wskazano lokal przy ul. (...) w S., jak również umowa spółki cywilnej zawarta między pozwanymi dnia 31 sierpnia 2011 r., obejmująca treść zawartą w dokumencie zatytułowanym "umowa spółki cywilnej", datowanym na 15 marca 2000 r. oraz i w aneksach do umowy nr (...), zawartych kolejno w dniach 31 sierpnia 2011 r. i 1 września 2011 r., gdzie wskazano, że spółka cywilna działa pod nazwą (...). W sprawie nie ma sporu co do tego, że pozwani są stronami umowy spółki cywilnej od dnia 31 sierpnia 2011 r., zaś od dnia 1 września 2011 r. nie ma innych osób będących stronami tej umowy, które nie byłby zarazem pozwanymi w niniejszej sprawie. Roszczenia powódki dochodzone pozwem powstawały z kolei od dnia 17 sierpnia 2012 r.

Ponadto zarówno w umowie spółki cywilnej, jak i w wydrukach z CEIDG dotyczących pozwanych wskazano, że przedmiotem ich działalności gospodarczej jest działalność „handlowa, gastronomiczna, hotelarska”, jak wskazuje § 2 umowy spółki cywilnej zawartej w dniu 15 marca 2000 r. oraz jak wskazują wydruki z CEIDG : „56.10.A Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne”. Co więcej fakt prowadzenia przez pozwanych lokalu gastronomiczno-rozrywkowego (...) potwierdzają zeznania świadka J. K., który określał ten lokal „dyskoteką”, jak też wskazuje na to fakt posługiwania się przez T. B. przy podpisywaniu ugód pieczętą z nazwą przedsiębiorstwa (...) s.c.” i pieczętą imienną o treści (...) T. B. właściciel”. Wyjaśnić trzeba w tym miejscu, że fakt złożenia przez pozwanego T. B. własnoręcznych podpisów na ugodach z dnia 24 października 2012 r. i z dnia 19 lutego 2013 r. został przez pozwanych przyznany w niniejszym procesie w piśmie procesowym z dnia 7 sierpnia 2014 r.

Kolejnym z udowodnionych faktów jest fakt stałej współpracy handlowej między powódką a pozwanymi, polegającej na kupowaniu przez pozwanych od powódki napojów, w tym napojów alkoholowych, o czym świadczą po pierwsze zeznania świadka J. K.. Świadek ten zeznał, że wielokrotnie jako przedstawiciel handlowy powódki odwiedzał lokal pozwanych i przyjmował zamówienia napojów, w tym napojów alkoholowych, składane przez pracowników pozwanych, a następnie zamówienia te były przez powodową spółkę realizowane. Ponadto o istnieniu współpracy handlowej między stronami świadczą przedłożone przez powódkę faktury VAT, nie będące podstawą dochodzonego przez powódkę roszczenia, którymi stwierdzono należności za sprzedane i dostarczone (wydane) napoje, tj. faktury

o następujących numerach: (...), (...), (...), jak również udowadnia to przedłożony przez pozwanych rejestr zakupu VAT, w którym wskazano na transakcje z powódką. Co więcej wskazuje na to dokument sporządzony elektronicznie na podstawie art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe - wydruk potwierdzenia operacji przelewu z dnia 21.09.2012 r., którym udokumentowano zapłatę za niektóre z wystawionych przez powódkę pozwany faktur VAT (nieobjęte żądaniem pozwu w niniejszej sprawie). Wreszcie na fakt prowadzenia stałej współpracy między stronami wskazują również zawarte przez pozwanego T. B. i częściowo wykonane ugody z dnia 24 października 2012 r. oraz z dnia 19 lutego 2013 r.

Niespornym, a ponadto udowodnionym faktem było podpisanie przez jednego z pozwanych - T. B. - dokumentów ugód, w tym ugody z dnia 24 października 2012 r., w której uznał on dług udokumentowany 7 dokumentami dotyczącymi opakowań i 16 fakturami VAT dotyczącymi sprzedanych rzeczy, wśród których były wszystkie faktury objęte żądaniem pozwu, jak również ugody z dnia 19 lutego 2012 r., w której pozwany T. B. uznał dług udokumentowany fakturami VAT dotyczącymi sprzedanych rzeczy o numerach : (...) na kwotę 1.527,41 zł, (...) na kwotę 15.407,77 zł, (...) na kwotę 16.542,83 zł, (...) na kwotę 25.860,28 zł, (...) na kwotę 31.181,98 zł, (...) na kwotę 46.154,27 zł, (...) na kwotę 900,28 zł, (...) na kwotę 1.605,97 zł, oraz (...) na kwotę 8.930,49 zł (są to wszystkie faktury objęte żądaniem pozwu + dodatkowo faktura o numerze (...)).

Udowodniono również, że ugody te, podpisane przez pozwanego T. B., były przez pozwanych wykonywane, o czym świadczą potwierdzenia przelewów dokonane z rachunku bankowego spółki cywilnej (...) z dnia 6 listopada 2012 r. w kwocie 12.180,33 zł z tytułu faktury (...), wskazanej wśród wierzytelności wymienionych w ugodzie z dnia 24 października 2012 r., jak również dokonanie dnia 11 marca 2013 r. przelewu na rachunek bankowy powódki kwoty 6.000 zł oraz wprost wskazanie w tytule przelewu, iż kwota ta jest przelewana jako rata ugody. Co więcej o fakcie wykonywania przez pozwanych ugody z dnia 24 października 2012 r. domniemywać można (na zasadzie art. 231 k.p.c.) z faktu, iż kolejna ugoda z dnia 19 lutego 2013 r. nie dotyczyła już części wymienionych wcześniej wierzytelności.

Sąd zgodził się ze stanowiskiem strony pozwanej, że ugody podpisane przez T. B. mogą dotyczyć tylko jego osoby, a więc nie są wiążące dla pozostałych wspólników. Przesądza o tym zdaniem Sądu zapis § 5 umowy spółki cywilnej, w którym postanowiono, że sprawy obejmujące zobowiązania lub wydatki przewyższające kwotę 100.000 zł nie należą do zakresu zwykłych czynności spółki i tym samym wymagają działania wszystkich wspólników łącznie. Obie ugody opiewały na kwoty przewyższające kwotę 100.000 zł i tym samym nie mogły wiązać pozostałych wspólników. Zastrzec trzeba w tym miejscu, że między stronami niniejszego procesu nie ma sporu co do tego, że ostatecznie nie wiążą one również w relacji między powódką i pozwanym T. B., a to z uwagi na zamieszczony w ugodach zapis § 3 ust. 1, zgodnie z którym w wypadku niewywiązania się przez dłużnika z ugody całość należności stanie się natychmiast wymagalna i wierzyciel będzie mógł skierować sprawę na drogę postępowania sądowego domagając się spłaty całości zobowiązania wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Pomimo nieobowiązywania podpisanych przez T. B. ugód bez wątpienia mogą być one potraktowane jako uznanie długu przez tego pozwanego, a fakt ten może być podstawą domniemania faktycznego, o czym będzie mowa poniżej.

Należy także zwrócić uwagę na to, iż towary (rzeczy) wskazane w fakturach jako przedmiot sprzedaży to napoje bezalkoholowe oraz napoje alkoholowe, które - jak wynika z doświadczenia życiowego - są oferowane w lokalach tego rodzaju, jaki był prowadzony przez pozwanych, a zatem muszą być uprzednio pozyskane przez przedsiębiorcę prowadzącego taki lokal.

Fakty przedstawione powyżej, wprost udowodnione na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, pozwalają łącznie na domniemywanie na ich podstawie, stosownie do art. 231 k.p.c., że pozwani zawarli z powódką umowy sprzedaży towarów wskazanych w fakturach VAT o numerach: (...), a zatem zawarli osiem umów sprzedaży, przy czym w przypadku każdej z nich strony określiły dokładnie przedmiot umowy sprzedaży, który został opisany w treści faktury (w każdym przypadku były to napoje alkoholowe lub napoje bezalkoholowe), określiły termin płatności (i tak w przypadku faktury nr (...) był to 17.08.2012 r., faktury nr (...) był to 13.09.2012 r., faktury nr (...) był to 13.09.2012 r., faktury nr (...) był to 13.09.2012 r., faktury nr (...) był to 13.09.2012 r., faktury nr (...) był to 14.09.2012 r., faktury nr (...) był to 14.09.2012 r. oraz faktury nr (...) był to 14.09.2012 r.), jak również określiły cenę za będące przedmiotem

sprzedaży napoje (cena ta dla umów potwierdzonych wyżej wymienionymi fakturami wynosiła kolejno : dla faktury nr (...) - 15.407,77 zł, nr (...) - 16.542,83 zł, nr (...) - 25.860,28 zł, nr (...) - 31.181,98 zł, nr (...) - 46.154,27 zł, nr (...) - 900,28 zł, w fakturze nr (...) - 1.605,97 zł, nr (...) - 8.930,49 zł).

Pozwani nawiązali zatem stosunki prawne z powódką, będące umowami sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c., w związku z czym są zobowiązani do spełnienia, jako kupujący, świadczenia polegającego na zapłacie ceny.

Udowodnionym faktem, który zdaniem Sądu Okręgowego stanowi najsolidniejszy punkt oparcia powyższego domniemania faktycznego, pozwalającego przyjąć iż doszło do zawarcia umów sprzedaży między powódką a pozwanymi, na podstawie których następnie wystawiono wskazane faktury VAT, jest fakt zawarcia ugody z dnia 19 lutego 2013 r. podpisanej przez jednego z pozwanych, a następnie przystąpienia przez pozwanych do jej wykonywania, o czym świadczą wpłaty z rachunku bankowego należącego do spółki cywilnej (...). Logicznym wnioskiem jest bowiem, że w przypadku, gdyby pozwani nie zawarli z powódką umów sprzedaży, na podstawie których wystawiono sporne faktury VAT, to nie przystąpiliby następnie do wykonywania ugody, w ramach której jeden ze współników uznał dług stwierdzony tymi fakturami. Z doświadczenia życiowego wynika bowiem, że w przypadku, gdyby pozwanych współników spółki cywilnej nie łączyły stosunki zobowiązaniowe z powódką, to nie przystąpiliby do wykonywania ugody zawartej przez jednego ze współników, co więcej należy zakładać, że pozostali współnicy oponowaliby przeciwko zawartym ugodom, a sprzeciw pozostałych współników w tym zakresie zostałby utrwalony, czy to w formie pism kierowanych do powódki, w których kwestionowaliby istnienie uznanego przez jednego z nich długu, czy też choćby w twierdzeniach podnoszonych już na etapie postępowania sądowego co do tego, że już wówczas wyrażali swoje stanowisko wobec powódki w temacie nieistnienia uznanego przez jednego ze współników długu. Tymczasem pozwani w niniejszej sprawie w swoim pierwszym piśmie procesowym całkowicie przemilczeli fakt doręczenia pozwanej K. K. (1) dnia 22 marca 2013 r. wezwania do zapłaty z dnia 7 marca 2013 r. skierowanego przez pełnomocnika powódki, ani też nie podnosili żadnej argumentacji zmierzającej do wykazania, że po otrzymaniu tego wezwania do zapłaty wyrazili wobec powódki stanowisko kwestionujące istnienie długu uznanego ugodami przez pozwanego T. B..

Sąd wskazał, że ostatecznie pozwani przyznali fakt podpisania ugód przez pozwanego T. B., kwestionowali natomiast, że był on do tego umocowany, jednakże nie podnieśli wprost twierdzenia, że dokonał tego bez wiedzy pozostałych pozwanych współników. Kwestia skuteczności uznania długu przez pozwanego T. B. wobec pozostałych pozwanych nie ma jednak znaczenia dla wyniku niniejszej sprawy (stosownie do art. 371 k.c.), albowiem podstawa faktyczna, na której powódka opiera swoje roszczenia, obejmuje nie tyle fakt uznania długu przez pozwanego T. B., ile fakt zawarcia z pozwanymi prowadzącymi działalność gospodarczą w spółce cywilnej umów sprzedaży. Fakt zawarcia umów - jak wspomniano powyżej - można domniemywać, stosownie do art. 231 k.p.c., m.in. z faktu podpisania wskazanych ugód przez jednego ze współników, a następnie z faktu ich wykonywania poprzez wpłaty z rachunku bankowego spółki cywilnej.

Odnosząc się do wniosku pozwanych o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma Sąd wyjaśnił, że dowód ten nie został w niniejszym postępowaniu przeprowadzony, nie przyczyniłby się bowiem do rozstrzygnięcia. Fakt zawarcia umów sprzedaży stwierdzonych spornymi fakturami VAT został udowodniony za pomocą dowodów pośrednich oraz w drodze przeprowadzonego na ich podstawie rozumowania prowadzącego do zastosowania domniemania faktycznego, stosownie do art. 231 k.p.c. Co więcej nawet w przypadku przesądzenia przez biegłego, że objęte sporem faktury, które w miejscu przeznaczonym na podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury zostały podpisane nazwiskiem (...), nie są opatrzone podpisami pozwanego T. B. bądź też pozwanej B. Ł., tylko podpisami innej osoby o tym samym nazwisku, to taka teza biegłego nie byłaby wystarczająca do obalenia wniosków wyprowadzonych na podstawie zastosowanego domniemania faktycznego, nie opierało się ono bowiem na fakcie podpisania faktur przez któregokolwiek z pozwanych. Na podstawie art. 217 § 3 in fine k.p.c. Sąd pominął zatem ten wniosek dowodowy.

Oceniając dowody w postaci faktur VAT Sąd miał na uwadze, że faktura jako dokument prywatny zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W rozpoznawanej sprawie nie ma sporu co do tego, jakie osoby podpisały faktury w imieniu powódki, zostały one

wymienione w piśmie procesowym powódki z dnia 11 sierpnia 2014 r., a pozwana tym faktom nie zaprzeczyła. Nie zostało natomiast udowodnione kto podpisał się pod fakturami w miejscu przeznaczonym na podpis osoby upoważnionej do odebrania faktury VAT i towaru, jednakże ta okoliczność - jak już wyjaśniono powyżej - nawet w przypadku jej ustalenia nie zmieniłaby rozstrzygnięcia. Faktury te jednak w zestawieniu z podpisanymi przez pozwanego T. B. ugodami jak i załączonymi do nich wykazami faktur, z których dług został przez T. B. uznany, sprawiły, że fakty te wzięte pod uwagę łącznie, a nadto podparte faktem przystąpienia pozwanych wspólników spółki cywilnej do wykonywania tych ugód, pozwoliły Sądowi na przeprowadzenie rozumowania w ramach art. 231 k.p.c., które doprowadziło do wniosku, że miał miejsce fakt zawarcia umów sprzedaży, na podstawie których wystawiono objęte sporem faktury.

Poza fakturami VAT (przedstawionymi przez powódkę w postaci oryginałów) Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dowodach z innych dokumentów prywatnych, wśród nich umowy spółki cywilnej oraz aneksów do niej, ugód podpisanych przez pełnomocników powódki oraz przez pozwanego T. B. i wezwań do zapłaty sporządzonych przez pełnomocnika powódki, a także z zeznań świadka J. K..

Sąd wyjaśnił, że autentyczność dokumentów prywatnych i złożonych w nich oświadczeń nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu. Zeznania świadka J. K. Sąd uznał za wiarygodne. Zeznania tego świadka w połączeniu z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie tworzyły bowiem koherentną całość. Przedstawiony przez świadka opis podejmowanych przez niego czynności jako przedstawiciela handlowego powódki odpowiada zakresowi takich czynności, jaki zwykle jest powierzony pracownikom wykonującym tego rodzaju obowiązki, jak również wynika z doświadczenia życiowego. Co więcej również z doświadczeniem życiowym i praktyką obrotu zgodny jest przedstawiony przez świadka obraz relacji handlowych między stronami. Na wiarygodność zeznań świadka pozytywny wpływ wywiera fakt, iż był on bezpośrednim obserwatorem czynności zmierzających do zawarcia umów, albowiem to on przyjmował w imieniu powódki składane w lokalu pozwanych przez ich pracownika zamówienia na napoje bezalkoholowe i alkoholowe.

Rozstrzygnięcia o odsetkach uzasadniono odwołując się do treści art. 481 § 1 k.c., Sąd wskazał, że roszczenie z tytułu ceny sprzedaży staje się wymagalne jednocześnie z wydaniem rzeczy (umowa sprzedaży jest umową wzajemną), chyba że strony umówiły się, iż jedna z nich pozostaje zobowiązana do wcześniejszego świadczenia - art. 488 § 1 k.c. W rozpoznawanej sprawie powódka domaga się zapłaty odsetek od dnia następnego po terminach płatności wskazanych w fakturach VAT wywodząc tym samym, że strony umówiły się inaczej, niż przewiduje to art. 488 § 1 k.c. Wobec uznania długu przez pozwanego T. B. oraz w świetle wyżej przedstawionych rozważań należy domniemywać, że twierdzenia powódki co do terminów płatności należności z poszczególnych faktur (zgodnych z terminami zapłaty wskazanymi w ich treści) są prawdziwe. W załącznikach do ugód wskazano bowiem nie tylko numery faktur i kwoty wynikające z każdej z nich, ale także daty płatności, które również należy potraktować jako okoliczności przyznane przez pozwanego T. B.. Powódce przysługują zatem odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następującego po dniu wskazanym w fakturze jako termin płatności, czyli zgodnie z żądaniem pozwu.

O solidarnej odpowiedzialności pozwanych przesądza art. 864 k.c., zgodnie z którym za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie, zaś jak wynika z powyższych rozważań, zobowiązania z tytułu umów sprzedaży, na podstawie których wystawiono sporne faktury VAT, zostały zaciągnięte przez pozwanych jako wspólników spółki cywilnej w związku z działalnością wykonywaną w ramach tej spółki cywilnej.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparło regułę art. 108 § 1 w zw. z art. 100 k.p.c. stosunkowo rozdzielając je między stronami procesu, po uprzednim ustaleniu proporcji w jakich każda ze stron wygrała sprawę i przedstawieniu wyliczenia kosztów obciążających przeciwnika.

Apelację od tego wyroku w zakresie uwzględniającym powództwo wnieśli pozwani.

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 606 w zw. z art. 612 kodeksu cywilnego poprzez przyjęcie, że podstawą prawną żądania powódki stanowi art. 535 kc, czyli umowa sprzedaży, mimo że z przedstawionego stanu faktycznego wynika, że powódka świadczyła na rzecz pozwanych usługę dostawy alkoholu, która powinna być stwierdzona pismem;

2. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, iż powódka wykazała swoje roszczenie, podczas gdy z samego faktu wystawiania faktur VAT nie wynika istnienie stosunku zobowiązaniowego między stronami, czy też okoliczność stałej współpracy handlowej między stronami. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, iż z doświadczenia życiowego wynika, że alkohole widniejące na fakturach są oferowane w lokalach tego rodzaju, jaki był prowadzony przez pozwanych, a zatem skoro pozwani prowadzili określoną działalność gospodarczą, to Sąd domniemał, że ewentualne zaopatrzenie w alkohol musiało odbywać się u powódki, pomimo nie wykazania, że w lokalu pozwanych w ogóle sprzedawany był alkohol;

4. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 231 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez uznanie, że pomimo nieobowiązania podpisanych przez T. B. ugód, mogą być one potraktowane jako uznanie długu przez pozwanego, a fakt ten stanowi podstawę domniemania faktycznego, pomimo że strona pozwana kwestionowała nie tylko wysokość, ale także zasadność roszczenia powoda, co oznacza, że nie uznali wiarygodności dochodzonej przez powoda;

5. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 278 § 1 kpc poprzez bezpodstawne przyjęcie, że nie zachodzą okoliczności, których zbadanie wymaga wiadomości specjalnych i w konsekwencji nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa, który potwierdziłby, że pozwani nie przyjmowali od powódki faktur VAT, a tym samym nie uznali jej roszczenia;

6. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc poprzez przyjęcie, że powódka wywiązała się z obowiązku wykazania okoliczności, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest niewystarczający do stwierdzenia, że strony zawarły jakąkolwiek umowę, która uzasadniałaby roszczenie o zasądzenie kwoty 133.180,79 zł, a żaden dowód nawet w najmniejszym stopniu nie pozwala przyjąć iż strony ustaliły należność powódki w kwocie wskazanej i dochodzonej w pozwie;

7. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez niedokładne rozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego i uwzględnienie powództwa w przeważającej części, pomimo iż wniosku nie da się wyprowadzić ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w efekcie czego powództwo powinno zostać oddalone w całości.

W oparciu o przedstawione zarzuty wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wyjaśniono, że Sąd błędnie ocenił podstawę prawną żądania powódki i uznał, że jest to umowa sprzedaży. Z treści bowiem uzasadnienia pozwu wnosić należy, że podstawą roszczenia jest umowa dostawy. Zgodnie zaś z art. 606 k.c. umowa dostawy powinna być stwierdzona pismem. Powyższe ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Sąd wskazał, że powód nie przedłożył zawartej z pozwanymi umowy, jak również innego bezpośredniego dowodu, który świadczyłby o łączącym strony stosunku zobowiązaniowym, dlatego też w ocenie pozwanych powód nie wykazał w należyty sposób podstawy, na której opiera żądanie zapłaty. Wobec powyższego brak jest podstaw, aby uznać, że strony zawarły ze sobą umowę, która mogłaby stanowić podstawę dla roszczeń powoda, czemu pozwani zaprzeczają.

Ponowiono też twierdzenie, że na przedstawionych w pozwie spornych fakturach widnieje jedynie podpis osoby upoważnionej przez stronę powodową. Pozwani skutecznie zakwestionowali fakt, iż w miejscu przeznaczonym na podpis osoby upoważnionej do odebrania faktur znajduje się podpis złożony przez nich samych bądź uprawnionego pracownika spółki. Wobec powyższego dokumenty przedłożone przez powódkę dowodzą tylko, że powódka złożyła oświadczenie o treści zawartej w fakturze. Nie stanowią natomiast te faktury dowodu, że pozwani są zobowiązani w stosunku do powódki w zakresie kwot wskazanych w treści faktur, oraz że powódka wykonała świadczenia wskazane

w fakturach. Dlatego też Sąd nie miał podstaw do uznania, że strona powodowa wywiązała się z obowiązku wykazania okoliczności, z których wywodzi dla siebie skutki prawne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że faktura stanowi powszechnie przyjęty dokument rozliczeniowy. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne, tak co do istnienia, jak i co do wysokości. Umożliwia też podjęcie czynności zmierzających do spełnienia świadczenia (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1987 roku IV CR 461/86, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 roku, III CZP 56/92, wyrok Sądu Najwyższego 7, dnia 23 października 2001 roku, I CKN 323/99). Faktura, jako dokument rozrachunkowy, nie stanowi jednak dowodu wykonania umowy w sposób uzasadniający żądanie zapłaty wynagrodzenie. Dłużnik zobowiązany jest świadczyć to co stwierdzono w dokumencie rozliczeniowym, gdy wynika to z istniejącego stosunku zobowiązaniowego. W niniejszym postępowaniu nie został zdaniem pozwanych przedstawiony żaden dowód na istnienie stosunku zobowiązaniowego z pozwanymi oraz na spełnienie świadczeń wskazanych w przedstawionych fakturach.

Wskazano też, że legitymacja bierna pozwanego występuje wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego występowanie w procesie po stronie pozwanego łączy się ściśle ze stosunkiem prawnym istniejącym między stronami postępowania sądowego, w którym pozwany jest zobowiązany zgodnie z twierdzeniami powoda. Z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów wynika, że stroną rzekomej umowy sprzedaży, o której można wnioskować na podstawie faktur VAT, z których powódka domaga się zasądzenia kwoty 142.111,28 zł jest podmiot (...) na rzecz którego przedmiotowe faktury zostały wystawione, nie zaś pozwani jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, czy też spółka cywilna, której są współnikami.

Zacytowano wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2005 r., IV CK 448/2004, twierdząc, że art. 278 § 1 kpc nie nakłada na Sąd obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, lecz określa przesłanki dopuszczenia takiego dowodu w sytuacji, gdy zgodnie z art. 6 kc i art. 232 zd. pierwsze kpc, strona wnioskuje o jego przeprowadzenie. Pozwani wyjaśnili, że wnosili o biegłego grafologa, ponieważ kwestionowali fakt, aby na którymkolwiek z dokumentów załączonych przez powoda znajdował się podpis pozwanych. Nie przeprowadzenie tego dowodu skutkuje nierozpoznanie istoty sprawy.

Ponadto, samo założenie, że w lokalu pozwanych musiał być sprzedawany alkohol wymieniony na fakturach powódki nie stanowi podstawy to domniemania wykazania przez powoda dostarczania pozwanej alkoholu. Pozwani nie tylko nie musieli sprzedawać alkoholu, ale mogli sprzedawać inny niż wskazany przez powódkę alkohol, jak również w innych wielkościach. Ciężar udowodnienia tej okoliczności niewątpliwie spoczywał na powódce. Z treści uzasadnienia sprzeciwu pozwanych wyraźnie zaś wynika, iż kwestionują oni istnienie dochodzonej wierzytelności zarówno co do zasady, jak i wysokości. Tym samym, w sposób nie budzący wątpliwości pozwani oświadczyli, iż nie przyznają faktów podnoszonych przez powódkę. Skoro zaś art. 229 k. p. c. stanowi, iż tylko fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną nie wymagają dowodu, to na skutek oświadczenia pozwanych powódka winna wykazać prawdziwość podnoszonych przez siebie okoliczności. Pozwani wskazują, że dowody przedstawione przez powódkę, o których była mowa powyżej, nie zostały podpisane przez osoby, które mogą działać i zaciągać zobowiązania w ich imieniu zakwestionowali je w zakresie, w jakim mogą one świadczyć o istnieniu pomiędzy stronami węzła prawnego. Tym samym brak jest podstaw do uznania zasadności odmiennego w tej materii stanowiska Sądu, któremu dał wyraz w swoim uzasadnieniu.

Zdaniem skarżących brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego ze strony Sądu Okręgowego, a w następstwie tego przyjęcie, że roszczenie powódki jest zasadne, pomimo iż przedłożone dowody w żadnym razie nie pozwalają na taką konstatację, stanowi naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc, co skutkować powinno negacją zaskarżonego orzeczenia przez Sąd II instancji

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

W pierwszej kolejności dokonując własnej oceny przedstawionego pod osąd materiału procesowego Sąd Apelacyjny stwierdza, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia

faktyczne (zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku) nie są wadliwe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy ustalenia Sądu Okręgowego czyni częścią uzasadnienia własnego wyroku, nie znajdując potrzeby ponownego, szczegółowego ich przytaczania.

Ta sama uwaga dotyczy oceny prawnej roszczenia. Sąd Okręgowy w szczególności prawidłowo zakwalifikował zgłoszone żądania i (w sposób wyczerpujący kwestie prawne niezbędne dla rozstrzygnięcia) przedstawił podstawę prawną orzeczenia. Również w tym zakresie wywód zawarty w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie wymaga pogłębienia.

Odnosząc się do zarzutów skarżących w pierwszej kolejności (odstępując od chronologii przyjętej przez autora apelacji) ocenić należy te, które dotyczą kwestii poprawności decyzji dowodowych w postępowaniu instancyjnym a następnie oceny dowodów i ustaleń faktycznych wyprowadzonych z materiału procesowego. Dopiero bowiem poprawność ustaleń otwiera możliwość przeprowadzenia kontroli zastosowania prawa materialnego.

Skarżący zarzucając wadliwości w zakresie postępowania dowodowego akcentują bezzasadność pominięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa.

W ten sposób pozwani zamierzali (jak twierdzą) wykazywać, że faktury dołączone do pozwu nie zostały podpisane przez żadną z osób pozwanych. Skarżący nie wykazują przy tym w apelacji jaki wpływ miałyby mieć zaniechanie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego grafologa na treść zaskarżonego wyroku.

Po pierwsze stwierdzić należy, że naruszenie art. 278 k.p.c. zaistniałoby w niniejszej sprawie w sytuacji gdyby Sąd, oddalając wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego poczyniłby ustalenia co do (spornych) okoliczności, wymagających dla swojego stwierdzenia wiadomości specjalnych w rozumieniu tego przepisu. W niniejszej sprawie (co należy uwypuklić), Sąd nie czynił ustaleń co do autentyczności podpisów osób, które kwitowały za odbiorcę odbiór faktur VAT na ich egzemplarzach (kopiach) pozostających w posiadaniu wystawcy.

Prezentując opisywany zarzut apelujący pomijają też zwłaszcza to, że Sąd nie czynił ustaleń, iż podpisy na fakturach pochodzą od pozwanych (czy też pozwanego T. B.). Przeciwnie – Sąd przyjął za zasadne stanowisko pozwanych wskazujące, że faktury nie zostały podpisane przez żadnego z nich, stwierdzając zarazem, że kwestia ta była indyferentna dla rozstrzygnięcia wobec szczegółowo wskazanych przesłanek domniemania faktycznego, w oparciu o które Sąd dokonał ustaleń co do fakty zawarcia oraz treści umów sprzedaży między stronami (a także faktu ich wykonania przez sprzedawcę). Skarżący zdają się więc nie dostrzegać, że Sąd Okręgowy nie wywodził żadnych skutków prawnych z tego, kto faktycznie podpisał (zwracane wystawcy) egzemplarze faktur VAT za ich odbiorcę. Sąd wiązał skutki jedynie z faktem wystawienia tych faktur przez powoda i ich doręczenia pozwanym, wskazując na znaczenie tych faktów dla budowy wnioskowania o faktach domniemanych. O tym, że faktury te zostały doręczone pozwanym i przez nich przyjęte (a następnie też niekwestionowane w stosunkach z powodem) świadczy zaś jednoznacznie wskazywanie ich numerów i kwot stwierdzonych nimi należności w umowie ugody podpisanej niespornie przez jednego z pozwanych współników spółki cywilnej (T. B.).

Przedmiotem dowodu zgodnie z art. 227 k.p.c. mogą być zaś wyłącznie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia. W zaistniałej w niniejszej sprawie sytuacji oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie stanowiło więc uchybienia przepisów prawa procesowego.

Dalej skarżący zarzucają naruszenie przepisów art. 231 k.p.c., 233 k.p.c. i 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.p.c. Zdaniem skarżących Sąd nie miał w szczególności podstaw by formułować domniemanie faktyczne w oparciu o podpisanie przez pozwanego T. B. niezobowiązujących ugód, które zdaniem pozwanych nie mogą być potraktowane jako uznanie długu.

W tej części argumentacji z kolei skarżący nie dostrzegają, że Sąd Okręgowy w sposób wszechstronny i spójny logicznie (a więc zgodny z wzorcem oceny określonym w art. 233 §1 k.p.c.) ocenił nie tylko samą treść oświadczenia T. B. zawartego w umowie ugody, lecz także całokształt materiału (począwszy od zeznań świadka opisującego zasady współpracy między stronami i przyjmowanych rozliczeń, poprzez fakt podpisywania przez T. B. kolejnych

ugód zawierających określenie zaległości wynikającej ze współpracy i wreszcie przystąpienie przez pozwanych do wykonywania obowiązków i dokonanie częściowej spłaty należności objętej ugoda obejmującą dokumenty objęte pozwem. Sąd Okręgowy swój wywód logiczny opiera o prawidłowo oceniane realia obrotu gospodarczego i i uwzględnia w szczególności profil działalności gospodarczej prowadzonej przez pozwanych w ramach spółki cywilnej.

W tym kontekście więc stwierdzić należy, że Sąd trafnie przyjął, iż transakcje objęte sprawą zawierane były cyklicznie i dotyczyły towarów rutynowo zamawianych przez pozwanych w celu dalszej ich odsprzedaży w ramach prowadzonej działalności (oferowania klientom usług gastronomicznych świadczonych przez pozwanych). Biorąc zaś pod uwagę wartość poszczególnych zamówień, w świetle umowy spółki transakcje te powinny być traktowane jako zwykłe czynności spółki. Zgodnie z §5 bowiem poza zakresem zwykłych czynności leżały wyłącznie zobowiązania lub wydatki przewyższające kwotę 100.000 zł a poszczególne transakcje sprzedaży wartości tej nie przekraczały.

Strona skarżąca zarzucając Sądowi Okręgowemu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ocenie zakupów towarów wymienianych w fakturach (jako mających być oferowanymi klientom pozwanych z uwagi na specyfikę działalności) podnosi, że nie wykazano jej zdaniem by w lokalu pozwanych w ogóle był sprzedawany alkohol. W tym zakresie jednak zwrócić uwagę należy, że pozwani ani w toku postępowania przed Sądem I instancji ani też w toku postępowania odwoławczego nie przedstawili żadnych twierdzeń faktycznych z których wynikałoby, iż specyfika prowadzonego przez nich lokalu (lub jakiegokolwiek inne okoliczności) powodowała, iż w lokalu nie sprzedawano alkoholu. Argumentacja Sądu zaś co do profilu działalności pozwanych i celu nabywania przez nich wyrobów alkoholowych od powoda, (co także należy podkreślić), opiera się nie tylko o zasady doświadczenia życiowego lecz znajduje bezpośrednie potwierdzenie w treści materiału dowodowego. Koniecznym jest w tym miejscu przypomnienie treści zeznań świadka K. wskazującego wyraźnie na tryb składania w imieniu pozwanych zamówień (przez osoby zatrudnione na stanowisku barmanów w restauracji prowadzonej przez spółkę) bezpośrednio świadkowi jako przedstawicielowi handlowemu powodowej spółki albo też telefonicznie. Zatem z zeznań świadka wynika, że pozwani kupowali między innymi alkohol na potrzeby działalności restauracji. W żaden sposób pozwani nie podważyli wiarygodności zeznań świadka. W szczególności nie powołano żadnych środków dowodowych wskazujących na fakty przeciwne niż wynikające z jego relacji.

W tym też kontekście lokować należy kolejne oświadczenia pisemne T. B. afirmującego (jako wspólnik spółki cywilnej) treść ugód z powodem dotyczących zaległości w zapłacie za sprzedany towar. Przypomnieć należy, że poza samą osnową ugody T. B. odrębnie podpisywał każdy z załączników do niej (a więc wykaz dokumentów – faktur VAT ze wskazaniem wartości niezaspokojonego długu obejmowanego ugoda, harmonogram spłat oraz załącznik określony jako warunki sprzedaży w trakcie trwania ugody. Z tego ostatniego zaś wynika, że do czasu spłaty należności objętych ugoda kolejne transakcje będą płacone gotówką w dniu sprzedaży a pierwsze zamówienie będzie dłużnik mógł złożyć dopiero po dokonaniu wpłaty pierwszej raty (co nota bene pozwani uczynili).

Treść tych dokumentów potwierdza więc jednoznacznie, że strony łączyła stała współpraca gospodarcza, otrzymanie faktur wymienionych w załącznikach do ugód było potwierdzane przez wspólnika pozwanej spółki, a należności w nich wymieniane nie były kwestionowane.

Ocena tych dowodów w płaszczyźnie pozostałych omówionych wyżej elementów materiału procesowego, zwłaszcza wobec nieprzedstawienia przez pozwanych jakiegokolwiek argumentacji faktycznej pozwalającej na nadanie oświadczeniom T. B. odmiennego znaczenia, prowadzi do jednoznacznego przekonania o trafności wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji.

Bezzasadne są zwłaszcza argumenty skarżących deprecjonujące znaczenie dowodowe tych ugód. Sąd Okręgowy odmówił dokumentom tym przypisania znaczenia oświadczenia woli złożonego ze skutkiem prawnym dla niepodpisujących go wspólników spółki cywilnej. Odmówił więc przypisania temu dokumentowi znaczenia umowy (a oświadczeniu T. B. waloru oświadczenia woli konstytutywnego dla powstania zobowiązania wynikającego z ugody po stronie trojga dłużników i pozwalającego przypisać po stronie wspólniczek T. B. obowiązku wywiązania się z ugody).

Sąd I instancji jednak przedstawił wywód, z którego wynika, że traktował oświadczenie T. B. jako uznanie przez niego długu, nie odnoszące skutku wobec pozostałych współdłużników solidarnych z uwagi na treść art. 371 k.c.

Oświadczenia te (w szczególności afirmacja załączników do ugód) trafnie zostały jednak uwzględnione też przez Sąd Okręgowy jako jedne z faktów tworzących podstawę domniemania i służących wyprowadzeniu wniosku co zawarciu i wykonaniu umów sprzedaży między stronami. Jak wskazano, T. B. (jako współnik spółki cywilnej upoważniony do prowadzenia jej spraw nie przekraczających zwykłych czynności spółki) potwierdził przez podpisy na tych dokumentach co najmniej to, że miał świadomość co do zawarciu i wykonaniu umów objętych fakturami wymienionymi w podpisywanym zestawieniu. To zaś oceniane w kontekście materiału procesowego uprawniało Sąd do wywiedzenia wniosków domniemania.

Bezzasadne są w tym kontekście zarzuty dotyczące naruszenia art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. Skarżący zarzucają, że powód nie wykazał swoich twierdzeń, nie odnosząc się do rozumowania Sądu opartego o normę art. 231 k.p.c. Przypomnieć należy, że podważenie domniemania faktycznego polegać może bądź to na podważeniu faktów uczynionych przez Sąd podstawą domniemania bądź też wykazaniu błędów we wnioskowaniu logicznym wiążących podstawę z faktem domniemanym, czy też wreszcie wykazaniu przeciwieństwa faktu domniemanego. Skarżący (co wyjaśniono już wyżej) nie przedstawili argumentacji deprecjonującej spójność logiczną wnioskowania Sądu lub jego zgodność z zasadami doświadczenia życiowego i realiami obrotu gospodarczego. Nie przedstawiono też żadnych argumentów podważających ustalenia, które Sąd uczynił podstawą domniemania. Wreszcie nie wykazano żadnych okoliczności podważających możliwość zaistnienia faktu domniemanego. W rezultacie zarzut naruszenia art. 232 k.c. w zw. z art. 6 k.c. należy uznać za nieuzasadniony.

Nie przedstawiono też żadnych argumentów uzasadniających zarzut naruszenia art. 233 §1 k.p.c.

Wielokrotnie wyjaśniano już w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, że w myśl normy art. 233 §1 k.p.c. sąd w ramach swoich kompetencji prawnych posiada przypisaną przez ustawę swobodę w ocenie wiarygodności i mocy dowodów. Sąd dokonuje tej oceny według własnego przekonania powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się z dowodami. Sąd porównuje wnioski wynikające z poszczególnych dowodów przy uwzględnieniu zasad logiki i doświadczenia życiowego i w efekcie ocenia ich wiarygodność. Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza art. 233 § 1 k.p.c. i musi być uznana za prawidłową, choćby nawet w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego (np. po uznaniu innych z wykluczających się dowodów za wiarygodne), dawały się wysnuć wnioski odmienne.

W związku z tym dla skutecznego postawienia zarzutu naruszenia normy art. 233 §1 k.p.c. nie wystarcza samo twierdzenie strony skarżącej o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który jej zdaniem odpowiada rzeczywistości (przedstawienie przez skarżącego własnej, odmiennej od sądowej, oceny materiału procesowego i poszczególnych dowodów). Skuteczny zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów musi prowadzić do podważenia podstaw tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2004 r. IV CK 274/03, Lex nr 164852). Konieczne jest przy tym wskazanie przez skarżącego konkretnych przyczyn dyskwalifikujących wywody sądu I instancji w tym zakresie. W szczególności strona skarżąca powinna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd analizując materiał dowodowy, uznając brak wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów lub niesłusznie im ją przyznając (por. wywody Sądu Najwyższego m.in. w orzeczeniach z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, Lex nr 52753; z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, Lex nr 52347; z dnia 10 stycznia 2002 roku, II CKN 572/99, Lex nr 53136).

W niniejszej sprawie poza ogólnym postawieniem zarzutu nie przedstawiono żadnego wywodu wskazującego na błędy logiczne Sądu czy też sprzeczność jego ustaleń z zasadami doświadczenia życiowego lub pominięcie istotnych kwestii wynikających z przedstawionego w sprawie materiału. Skoro tak, to omawiany zarzut także musi być uznany za pozbawiony racji.

Bezasadnie zarzuca skarżący błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ocenie znaczenia faktur. Wywody apelacji trafnie wskazują na znaczenie faktury jako jedynie dokumentu rozrachunkowego (wystawianego na etapie wykonania umowy a więc już po jej zawarciu) potwierdzającego jedynie zaistnienie zdarzenia gospodarczego podlegającego opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Jako taka faktura VAT (nie inkorporując oświadczeń woli storn umowy sprzedaży) stanowi jednak formę udokumentowania transakcji (ex post). Wprawdzie więc jej wystawienie i wręczenie odbiorcy nie może być uznane za zdarzenie kreujące zobowiązanie, to jednak w ramach oceny dokonywanej na podstawie art. 233 §1 k.p.c. (lub jak to uczynił Sąd Okręgowy – przy zastosowaniu normy art. 231 k.p.c.) możliwe jest w oparciu o fakt wystawienia faktury czynienie ustaleń co do zaistnienia i treści zdarzeń istotnych dla powstania i aktualizacji roszczeń. W niniejszej sprawie jak wskazano wyżej, Sąd nie uczynił ustaleń faktycznych co do treści umów sprzedaży wyłącznie na podstawie faktur VAT, lecz uwzględnił te dokumenty (fakt ich wystawienia przez sprzedawcę a następnie ujęcia w załączniku do ugody i braku jakiegokolwiek kwestionowania przed procesem) jako przesłankę wnioskowania (na zasadzie art. 231 k.p.c.) co do zawarcia i wykonania umowy sprzedaży. W rezultacie także ta część argumentacji apelujących nie podważa trafności kontestowanego przez nich rozstrzygnięcia.

Odnosząc się wreszcie do zarzutu naruszenia art. 606 k.c. w zw. z art. 612 k.c. dostrzec należy w pierwszej kolejności, że Sąd Okręgowy odniósł się szczegółowo do kwestii kwalifikacji umów poddanych jego ocenie. Skarżący nie wskazują w żaden sposób, jakie okoliczności faktyczne miałyby świadczyć o zawarciu umowy dostawy. Argumentacja pozwanych pozostaje więc niekonsekwentna skoro twierdząc, że umowa między stronami wyczerpywała cechy umowy dostawy, jednocześnie kwestionują oni istnienie stosunku obligacyjnego. Nie wskazują zaś nade wszystko skarżący, z jakich okoliczności sprawy wynikać ma, że powód zobowiązać się miał wobec pozwanych do wytworzenia rzeczy oznaczonych co do gatunku (art. 605 k.c.). Wreszcie nie odnoszą się skarżący do treści zeznań wskazanego wyżej świadka, który wyraźnie opisał sposób współpracy między stronami. W rezultacie nie sposób przyjąć, by w świetle materiału procesowego należało ustalić, że strony zawarły (bez zachowania formy pisemnej) umowę dostawy.

Nadto skarżący nie przeprowadzają w sprawie żadnej polemiki z uwagami prawnymi Sądu I instancji opartymi o treść art. 74 §4 k.c. w myśl której w stosunkach między przedsiębiorcami nie stosuje się przepisów o skutkach niezachowania formy pisemnej dla celów dowodowych. W świetle tej regulacji zaś nawet przy założeniu innej, niż przyjął Sąd Okręgowy, podstawy prawnej powództwa, bezzasadne są wywody oparte o naruszeniu przez Sąd przepisów dotyczących zakazów dowodowych wynikających z art. 74 §1 k.c.

W rezultacie również zarzut naruszenia prawa materialnego nie może być uznany za uzasadniony.

Z przedstawionych przyczyn stosując normę art. 385 k.p.c. orzeczono o oddaleniu apelacji.

Wiesława Kaźmierska Krzysztof Górski Małgorzata Gawinek